

Skarżący:

J Wreprezentowany przez pełnomocnika z urzędu: **adwokat Tomasz Pietruszkiewicz**

(nr wpisu na listę adwokatów WAW/Adw/4085)

Kancelaria Adwokacka

ul. Krochmalna 32A/4, 00-864 Warszawa

w imieniu którego działa na mocy substytucji: **adwokat Anna Maria Kolasa**

(nr wpisu na listę adwokatów WAW/Adw/4095)

Kancelaria Adwokacka

Al. Solidarności 119/125 lok. 67, 00-897 Warszawa

Do:

Trybunał Konstytucyjny

Al. J. Ch. Szucha 12a, 00-918 Warszawa

Skarga konstytucyjna

Działając na mocy substytucji (załącznik 19) udzielonej przez adwokata Tomasza Pietruszkiewicza, pełnomocnika z urzędu skarżącego **J W** (dalej: „skarżący”), w oparciu o przepis art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r., nr 78, poz. 483, ze zm., dalej: „**Konstytucja RP**”) w zw. z art. 188 pkt 5 Konstytucji RP w zw. z art. 77 ust 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. 2016, poz. 2072, ze zm., dalej: „**ustawa o postępowaniu przed TK**”), w imieniu skarżącego **wnoszę skargę do Trybunału Konstytucyjnego** w sprawie zgodności z Konstytucją RP przepisu **art. 168 §1** ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. nr 43, poz. 296, ze zm., dalej: „**kpc**”) oraz zgodności z Konstytucją RP przepisu **art. 130 §1 kpc w zw. z art. 370 kpc**, na podstawie których Sąd Okręgowy w W Wydział Cywilny-Odwoławczy postanowieniem z dnia czerwca 2016 r., sygn. akt orzekł ostatecznie o prawach skarżącego, oddalając zażalenie skarżącego na postanowienie Sądu Rejonowego w W z dnia listopada 2015r., sygn. akt , oddalające wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji i odrzucające apelację skarżącego, wskutek czego skarżący został pozbawiony prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd i w rezultacie prawa do kontroli instancyjnej, która przysługuje

każdemu obywatelowi na mocy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 176 Konstytucji RP, co prowadzi również do naruszenia zasady równości wobec prawa wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz zasady demokratycznego państwa prawa wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP.

1. [Przedmiot kontroli - określenie kwestionowanego przepisu ustawy, na podstawie którego sąd orzekł ostatecznie o prawach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją]

Jako przedmiot skargi konstytucyjnej (przedmiot kontroli), tj. jako kwestionowany przepis w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją RP **wskazuję przepis art. 168 §1** ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. nr 43, poz. 296, ze zm., dalej: „**kpc**”), a ponadto **przepisy art. 130 §1 kpc w zw. z art. 370 kpc**, na podstawie których Sąd Okręgowy w W Wydział Cywilny-Odwoławczy postanowieniem z dnia czerwca 2016 r., sygn. akt orzekł ostatecznie o prawach skarżącego, oddalając zażalenie skarżącego na postanowienie Sądu Rejonowego w W z dnia listopada 2015r., sygn. akt , oddalające wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji i odrzucające apelację skarżącego, a w rezultacie pozbawiając skarżącego prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia jego życiowej sprawy przez bezstronny i niezawisły sąd drugiej instancji.

2. [Wzorzec kontroli - wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego, i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone]

Wskazuję, że naruszone zostały konstytucyjne prawa skarżącego, wynikające z przepisów:

- 1) art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 176 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP w taki sposób, że skarżący w wyniku zastosowania przez sąd przepisu art. 168 §1 kpc został pozbawiony konstytucyjnie zagwarantowanego prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia jego życiowej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd drugiej instancji tylko z tej przyczyny, że nie zaskarżył w terminie postanowienia referendarza sądowego odmawiającego mu zwolnienia z kosztów sądowych ponad kwotę zł od apelacji, chociaż skarżący faktycznie nie dysponował takimi środkami finansowymi w dniu upływu terminu do opłacenia apelacji, co potwierdzają dowody załączone przez skarżącego oraz orzeczenia referendarzy sądowych zwalniające go z opłat sądowych chociażby od zażaleń;

- 2) art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 176 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP w taki sposób, że skarżący został pozbawiony prawa do drugiej instancji w wyniku zastosowania przez sąd restrykcyjnej wykładni pojęcia „bez swojej winy”, zawartego w przepisie art. 168 §1 kpc, nie dopuszczającej jakiegokolwiek (nawet lekkiego, nieznacznego) zaniedbania i traktującej jakiegokolwiek uchybienie, nawet uchybienie procesowe, za przejaw tej „winy”;
- 3) art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 176 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP w taki sposób, że skarżący w wyniku zastosowania przez sąd art. 130 §1 kpc wyznaczającego krótki 1-tygodniowy termin na opłacenie pisma procesowego pod rygorem odrzucenia apelacji w trybie art. 370 kpc, został pozbawiony konstytucyjnie zagwarantowanego prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia jego życiowej sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd drugiej instancji tylko z tej przyczyny, że nieznacznie (o 5 dni) spóźnił się z opłaceniem apelacji, co było spowodowane jego ciężką sytuacją materialną w dniu upływu terminu do opłacenia apelacji;
- 4) art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP w taki sposób, że skarżący w wyniku zastosowania art. 168 §1 kpc, który - poza ogólnikowym pojęciem „bez własnej winy” - nie precyzuje żadnych przesłanek pozwalających na ocenę zasadności wniosku o przywrócenie terminu na dokonanie czynności, może być traktowany odmiennie niż inni obywatele Rzeczypospolitej Polskiej w podobnych sytuacjach w zależności od kaprysu sądów, które podobnym stanom faktycznym mogą przypisywać odmiennie skutki procesowe;
- 5) art. 2 Konstytucji RP w taki sposób, że chociaż Rzeczpospolita Polska deklaruje się demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej, to w wyniku zastosowania art. 168 §1 kpc oraz art. 130 §1 kpc w zw. z art. 370 kpc wobec skarżącego zostały naruszone zasady praworządności, albowiem został pozbawiony prawa do sądu w drugiej instancji wyłącznie z tego powodu, że nie zaskarżył oczywiście wadliwego postanowienia referendarza sądowego odmawiającego mu zwolnienia z kosztów w kwocie ponad zł i opłacił apelację po upływie terminu, chociaż wcześniej skarżący był wielokrotnie zwalniany z kosztów sądowych, faktycznie nie posiadał środków finansowych na opłacenie apelacji w terminie, a co więcej referendarz sądowy w tym samym sądzie - w niezmienionej sytuacji finansowej skarżącego - zwolnił go następnie z o wiele niższej opłaty od dwu zażaleń na postanowienie o odrzuceniu skargi na orzeczenie referendarza oraz na postanowienie o odrzuceniu apelacji, co potwierdza ciężką sytuację finansową skarżącego i istnienie przesłanek do całkowitego zwolnienia z opłaty od apelacji.

3. [Wnioski]

W związku z powyższym, wnoszę o:

- 1) stwierdzenie, że przepis art. 168 §1 kpc, w zakresie w jakim dopuszcza odmowę przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej z powodu jakiegokolwiek postaci winy, w tym winy polegającej na lekkim niedbalstwie lub niedbalstwie lub uchybienia procesowego bez zbadania okoliczności sprawy jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP;
- 2) stwierdzenie, że przepis art. 168 §1 kpc, w zakresie w jakim dopuszcza automatyczną odmowę przywrócenia terminu do opłacenia pisma procesowego z powodu niezaskarżenia postanowienia odmawiającego zwolnienia z kosztów sądowych bez zbadania faktycznej sytuacji finansowej skarżącego na dzień upływu terminu do wniesienia opłaty od pisma procesowego jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP, jak również jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP, jak również jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP;
- 3) stwierdzenie, że przepis art. 168 §1 kpc, w zakresie w jakim dopuszcza odmowę przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej bez jednoznacznego wskazania sytuacji, w których termin do dokonania czynności procesowej może być przywrócony jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, jak również jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP;
- 4) stwierdzenie, że przepis art. 130 §1 kpc, w zakresie w jakim wyznacza bardzo krótki 1-tygodniowy termin na opłacenie pisma procesowego, którego niedotrzymanie skutkuje odrzuceniem apelacji w trybie art. 370 kpc, bez względu na wysokość tej opłaty lub możliwości finansowe skarżącego, nie zapewniając jednocześnie możliwości rozłożenia płatności na raty est niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 2 Konstytucji RP;
- 5) wydanie postanowienia tymczasowego, na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy o postępowaniu przed TK, o zawieszeniu postępowań egzekucyjnych prowadzonych przeciw skarżącemu z wniosku wierzyciela M G w związku z uprawomocnieniem się wyroku Sądu Rejonowego w W , Wydział II Cywilny z dnia stycznia 2015r., sygn. akt , tj. postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w W pod sygn. oraz pod sygn. na podstawie tytułu wykonawczego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w W z dnia .04.2003r.,

oraz wyroku Sądu Rejonowego z dnia .01.2015r., sygn. akt , zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia .03.2017r., albowiem mogą one spowodować nieodwracalne skutki, wiążące się z dużym uszczerbkiem dla skarżącego i przemawia za tym ważny interes skarżącego, zwłaszcza, że sąd uznał za zasadne zawieszenie tych postępowań w toku sprawy o sygn. akt ;

- 6) wydanie postanowienia tymczasowego, na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy o postępowaniu przed TK, o wstrzymaniu wykonania nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w W z dnia .04.2003r., oraz wyroku Sądu Rejonowego z dnia .01.2015r., sygn. akt , zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia .03.2017r., albowiem są to orzeczenia w sprawie, której skarga dotyczy i ich wykonanie mogłoby spowodować nieodwracalne skutki, wiążące się z dużym uszczerbkiem dla skarżącego, jak również przemawia za tym ważny interes skarżącego;
- 7) zasądzenie na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania, w szczególności kosztów zastępstwa procesowego, a z ostrożności procesowej
- 8) przyznanie na rzecz adwokata Tomasza Pietruszkiewicza kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu i jednocześnie oświadczam w imieniu adwokata Tomasza Pietruszkiewicza, że opłaty te nie zostały zapłacone w całości lub w części.

Uzasadnienie skargi konstytucyjnej

1. Przedstawienie stanu faktycznego.

Skarżący wniósł pozew przeciwko M G o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w W z dnia .04.2003r., sygn. akt , a następnie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W z dnia .06.2002r., sygn. akt . Postanowieniem z dnia .03.2006r. obie sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania przed Sądem Rejonowym w W Wydział Cywilny pod sygn. akt . Skarżący uzyskał pomoc prawną z urzędu - pełnomocnikiem z urzędu dla skarżącego została radca prawny A S (załączniki 3 i 11). Dla skarżącego była to „sprawa życia”, mająca istotny wpływ na jego sytuację majątkowo-finansową. Skarżący, niezależnie od toczącego się postępowania o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego próbował także skorzystać z innych instytucji procesowych (m.in. wznowienia postępowania), aby wykazać słuszność swoich twierdzeń i bronić swoich praw. Skarżący wielokrotnie podnosił, że padł ofiarą oszustwa. Skarżący uzyskał zabezpieczenie powództwa przeciwegzekucyjnego poprzez zawieszenie postępowań egzekucyjnych

prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym
w sprawach i

W dniu .01.2015r. Sąd Rejonowy w W wydał wyrok oddalający powództwo skarżącego. Skarżący wniósł apelację w przepisany termin, ale nie był w stanie jej opłacić, dlatego złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia .06.2015r. referendarz sądowy zwolnił powoda od kosztów sądowych w części tj. ponad kwotę zł (załącznik 1). Postanowienie zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącego w dniu .06.2015r. Zgodnie z art. 130 §1 kpc termin na opłacenie apelacji upływał w dniu .07.2015r. Skarżący uścił opłatę od apelacji w kwocie zł w dniu .07.2015r., tj. 5 dni po upływie terminu do opłacenia środka zaskarżenia i złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji (załączniki 2 i 3) oraz skargę na orzeczenie referendarza sądowego z dnia .06.2015r. (załącznik 4). We wniosku o przywrócenie terminu powód opisał swoją trudną sytuację materialną, osobistą i życiową, jak również podkreślił, że do tej pory zawsze był zwalniany z kosztów sądowych i konieczność uiszczenia opłaty była dla niego zaskoczeniem - nie był w stanie zgromadzić tak wysokich dla niego środków w krótkim terminie jednego tygodnia. Sąd Rejonowy w W, Wydział II Cywilny w sprawie o sygn. akt postanowieniem z dnia .11.2015r. oddalił wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza sądowego z dnia .06.2015r. i odrzucił skargę (załącznik 5), zaś postanowieniem z dnia .11.2015r. oddalił wniosek skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji na podstawie art. 168 §1 kpc i odrzucił apelację na podstawie art. 370 kpc, wskazując, że braki nie zostały uzupełnione w terminie (załącznik 6). W postanowieniu tym sąd I instancji podkreślił, że na oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji decydujący wpływ miała okoliczność, że skarżący mógł zaskarżyć orzeczenie referendarza sądowego z dnia .06.2015r.

Skarżący wniósł w terminie zażalenia na postanowienie z dnia .11.2015r. (załącznik 7) oraz na postanowienie z dnia .11.2015r. (załącznik 8), jednocześnie wnosząc o zwolnienie z kosztów sądowych. Postanowieniem referendarza sądowego z dnia .01.2016r. skarżący został zwolniony od opłaty sądowej od zażalenia na postanowienie z dnia .11.2015r. (załącznik 9), zaś postanowieniem referendarza sądowego z dnia .04.2016r. skarżący został zwolniony od opłaty sądowej od zażalenia na postanowienie z dnia .11.2015r. (załącznik 10).

Sąd Okręgowy w W Wydział Cywilny postanowieniem z dnia .06.2016r., sygn. akt oddalił zażalenie skarżącego na postanowienie z dnia .11.2015r. (załącznik 12), zaś postanowieniem z dnia .06.2016r., sygn. akt oddalił zażalenie skarżącego na postanowienie z dnia .11.2015r. tj. o oddaleniu wniosku powoda o przywrócenie terminu

do wniesienia apelacji i odrzucające apelację (załącznik 13), rozstrzygając w ten sposób ostatecznie o wolnościach i prawach skarżącego.

2. [Udokumentowanie daty doręczenia prawomocnego ostatecznego rozstrzygnięcia].

Jak wynika z wydruku elektronicznego potwierdzenia odbioru (numer nadania , k. 644, załącznik 14), prawomocne ostateczne rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w W Wydział Cywilny w sprawie zostało doręczone z uzasadnieniem radcy prawnemu A S - pełnomocnikowi z urzędu skarżącego (załączniki 3 i 11) **w dniu 26.09.2016r.**

Skarżący złożył w sądzie wniosek z dnia .09.2016r. o pełnomocnika z urzędu do skargi konstytucyjnej w dniu 04.10.2016r. (załącznik 15). Postanowieniem z dnia .12.2017r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w W Wydział Cywilny, sygn. akt ustanowił adwokata do sporządzenia skargi konstytucyjnej oraz reprezentacji przed Trybunałem Konstytucyjnym, którego wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w W (załącznik 16). W dniu .01.2018r. Sąd Rejonowy w W Wydział Cywilny skierował pismo do Okręgowej Rady Adwokackiej w W o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata (załącznik 17). Zawiadomienie Okręgowej Rady Adwokackiej z dnia .01.2018r. (sygn. ;) o wyznaczeniu pełnomocnikiem z urzędu dla skarżącego, **zostało doręczone adwokatowi Tomaszowi Pietruszkiewiczowi w dniu 29.01.2018r.** (załącznik 18).

3. [Informacja, czy od ostatecznego rozstrzygnięcia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia].

Informuję, że od ostatecznego rozstrzygnięcia, tj. od postanowienia Sądu Okręgowego w W Wydział Cywilny Odwoławczy z dnia .06.2016 r., sygn. akt , oddalającego zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w W z dnia .11.2015r., sygn. akt , nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia, albowiem nie przysługuje. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w W w VII Wydziale Cywilnym postanowieniem z dnia .12.2017 r., sygn. akt oddalił wniosek skarżącego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia skargi kasacyjnej, natomiast ustanowił pełnomocnika z urzędu celem sporządzenia skargi konstytucyjnej oraz reprezentacji przed Trybunałem Konstytucyjnym w osobie adwokata, którego wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w W (załącznik 16).

4. [Uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy ze wskazanym konstytucyjnym prawem skarżącego, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie].

Podnoszę, że konstytucyjnym prawem skarżącego jest prawo do sądu, rozumiane jako prawo do sprawiedliwego procesu, wyrażone w przepisie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Ponadto, przepis art. 176 ust. 1 Konstytucji RP gwarantuje dwuinstancyjność postępowania sądowego. Z kolei przepis art. 2 Konstytucji RP deklaruje Rzeczpospolitą Polską demokratycznym państwem prawa, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. W przedmiotowej sprawie, skutek zastosowania przez sądy obu instancji przepisu art. 168 §1 kpc i dokonanej przez nie wykładni ustawowego pojęcia „bez własnej winy”, utrwalonego restrykcyjnym orzecznictwem Sadu Najwyższego, skarżący został tych konstytucyjnych praw pozbawiony.

Sąd nie przywrócił skarżącemu terminu do wniesienia apelacji i odrzucił wniesioną w terminie apelację tylko z tej przyczyny, że skarżący opóźnił się nieznacznie w jej opłaceniu (opóźnienie wyniosło tylko 5 dni i było spowodowane złą sytuacją finansową) i nie złożył w ustawowym terminie środka zaskarżenia na orzeczenie referendarza sądowego z dnia .06.2018 r., zwalniające skarżącego tylko w części od opłaty od apelacji, które to postanowienie w istocie skarżący zaskarżył, ale już po upływie ustawowego terminu (dowód - załącznik 4). Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego (które przyjęły jako własne sądy obu instancji) wyrażenie „bez własnej winy” w rozumieniu art. 168 §1 kpc obejmuje tylko takie sytuacje, w której stronie nie można zarzucić żadnego, nawet najdrobniejszego uchybienia i tym samym każde uchybienie strony noszące znamiona winy w jakiegokolwiek jej postaci uniemożliwia przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej, przy czym orzecznictwo takie ukształtowało się jeszcze w latach 90. (np. postanowienie SN z dnia 29.10.1999r., I CKN 556/98, na które powołuje się sąd II instancji; dowód - załącznik 13). Co więcej, za taką „winę” sądy apriorycznie uznały już sam brak zaskarżenia przez skarżącego w ustawowym terminie postanowienia referendarza sądowego z dnia .06.2015r., bez zbadania faktycznej sytuacji materialnej skarżącego na dzień, w którym upływał termin wniesienia apelacji. Tymczasem, jak wynika z dowodów przedstawionych przez skarżącego (załączniki 2 i 4), nie miał on obiektywnie środków na opłacenie apelacji w terminie, co dodatkowo potwierdzają kolejne orzeczenia referendarzy sądowych, którzy wcześniej i później zawsze zwalniali skarżącego od kosztów sądowych (nawet przy opłacie od zażalenia). Sytuacja skarżącego w dniu wydania postanowienia referendarza z dnia .06.2015r. o częściowym zwolnieniu od kosztów od apelacji (załącznik 1), była taka sama jak w dniu .01.2016r.

oraz w dniu .04.2016r., kiedy to referendarz sądowy wydał postanowienia o zwolnieniu skarżącego z opłaty od zażalenia w całości (załączniki 9 i 10). Jak wskazuje przypadek skarżącego, jest wiele sytuacji i okoliczności, w których termin do wniesienia środka odwoławczego powinien być przywrócony ze względów zasad sprawiedliwości społecznej i demokratycznych reguł państwa prawa, których celem powinno być zapewnienie obywatelom jak najszerszego dostępu do sądu - zwłaszcza tym, którzy są w trudnej sytuacji materialnej. Przepis art. 168 §1 kpc takich warunków nie stwarza, przeciwnie, zawiera reguły nieproporcjonalnie surowe względem tych, którzy złożyli w terminie pismo procesowe, nie mając jeszcze środków na jego opłacenie, które następnie opłacili dużym wysiłkiem finansowym tylko z nieznacznym opóźnieniem. Względem sprawiedliwości społecznej i konstytucyjne prawo do sądu oraz konstytucyjna gwarancja dwuinstancyjności postępowania przemawiają za tym, aby takie osoby miały możliwość przywrócenia terminu do złożenia środka zaskarżenia. W chwili obecnej brzmienie przepisu art. 168 §1 kpc i utrwalona restrykcyjna wykładnia tego przepisu sięgająca lat. 90 uniemożliwiły skarżącemu uzyskanie rozstrzygnięcia przez sąd II instancji, pomimo że skarżący obiektywnie nie miał środków na opłacenie apelacji w terminie i opłacił ją niezwłocznie, gdy tylko takie środki finansowe zdobył. W takim przypadku jak skarżącego (który spóźnił się z opłatą tylko 5 dni), kiedy miało miejsce opóźnienie w płatności nie przekraczające np. miesiąca i nastąpiło usprawiedliwienie tego opóźnienia, mające potwierdzenie w materiale sprawy (skarżący przedstawił dowody na swoją ciężką sytuację materialną i potem znów uzyskiwał zwolnienia z opłat sądowych) - termin do wniesienia apelacji powinien zostać przywrócony.

Ponadto przepis art. 168 §1 kpc pozwala sądom na dowolność w przywracaniu terminu do dokonania czynności procesowej, albowiem nie precyzuje nawet w jakich przypadkach termin powinien być przywrócony. Powyższe prowadzi do sytuacji, w której brak jest jakichkolwiek ustawowych reguł do oceny sytuacji, które powinny skutkować przywróceniem terminu, co skutkuje naruszeniem konstytucyjnego prawa do równego traktowania zagwarantowanego w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz zasady demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP. Skarżący uważa, że skoro przywracany jest termin dla osób, które z powodu choroby (choćby przeziębienia) w ogóle nie wniosły środka zaskarżenia w terminie, to również skarżący z powodu ubóstwa powinien uzyskać przywrócenie terminu, nawet jeżeli opóźnił się w zaskarżeniu postanowienia referendarza sądowego zwalniającego go tylko w części od opłaty od apelacji.

Należy też uznać, że tygodniowy termin przewidziany w art. 130 §1 kpc na opłacenie pisma procesowego, pod rygorem zwrotu apelacji w trybie art. 370 kpc, jest zbyt krótki dla osób, które tak jak skarżący mają ograniczone możliwości finansowe. W ten sposób nie są dostatecznie chronione

prawa ludzi ubogich, dla których opłacenie pisma stanowi istotny koszt w ich domowym budżecie. Termin na opłacenie pisma powinien wynosić co najmniej tyle ile wynosi termin do wniesienia tego środka zaskarżenia. Co więcej, powinna istnieć możliwość uiszczenia opłaty sądowej w ratach albo po zakończeniu postępowania. Ponieważ takich przepisów nie ma, należy uznać, że przepisy art. 168 §1 kpc oraz art. 130 §1 kpc w zw. z art. 370 kpc pozbawiają skarżącego konstytucyjnie zagwarantowanego prawa do sądu i rozpoznania jego sprawy w dwu instancjach.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę jak w petitum skargi kasacyjnej.

ANNA KOLASA
ADWOKAT

Załączniki:

- 1) odpis postanowienia referendarza sądowego z dnia .06.2015r. o zwolnieniu skarżącego od kosztów sądowych w części, tj. od opłaty od apelacji ponad kwotę zł,
- 2) odpis wniosku skarżącego z dnia .07.2015r. o przywrócenie terminu,
- 3) odpis pisma pełnomocnika skarżącego z dnia .08.2015r. precyzującego, że pismo skarżącego stanowi wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji,
- 4) odpis skargi z dnia .07.2015r. na orzeczenie referendarza sądowego z dnia .06.2015r.,
- 5) odpis postanowienia Sądu Rejonowego w W Wydział Cywilny z dnia .11.2015r., sygn. akt o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na orzeczenie referendarza sądowego z dnia .06.2015r. i odrzuceniu skargi,
- 6) odpis postanowienia Sądu Rejonowego w W z dnia .11.2015r., sygn. akt o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji i odrzuceniu apelacji,
- 7) odpis zażalenia skarżącego z dnia .12.2015r. na postanowienie sądu I instancji z dnia .11.2015r.,
- 8) odpis zażalenia skarżącego z dnia .12.2015r. na postanowienie sądu I instancji z dnia .11.2015r.,
- 9) kopia postanowienia referendarza sądowego z dnia .01.2016r. o zwolnieniu skarżącego od opłaty sądowej od zażalenia na postanowienie sądu I instancji z dnia .11.2015r.,
- 10) kopia postanowienia referendarza sądowego z dnia .04.2016r. o zwolnieniu skarżącego od opłaty od zażalenia na postanowienie sądu I instancji z dnia .11.2015r.,
- 11) kopia karty przeglądowej akt w postępowaniu międzyinstancyjnym,
- 12) odpis postanowienia Sądu Okręgowego w W Wydział Cywilny Odwoławczy z dnia .06.2016 r., sygn. akt , oddalającego zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w W z dnia .11.2015r., sygn. akt ,
- 13) **odpis postanowienia Sądu Okręgowego w W Wydział Cywilny Odwoławczy z dnia .06.2016 r., sygn. akt , oddalającego zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w W z dnia .11.2015r., sygn. akt , na podstawie którego sąd orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją,**
- 14) **elektroniczne potwierdzenie odbioru odpisu postanowienia z uzasadnieniem w sprawie w dniu 26.09.2016r.** przez pełnomocnika z urzędu skarżącego radcę prawnego A S ,

- 15) odpis **wniosku skarżącego** z dnia .09.2016r., **złożonego w dniu 04.10.2016r.** (data prezentaty) **o przyznanie pomocy prawnej w celu sporządzenia skargi do Trybunału Konstytucyjnego,**
- 16) kopia postanowienia Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym w W Wydział Cywilny, sygn. akt z dnia .12.2017r. o ustanowieniu adwokata do sporządzenia skargi konstytucyjnej oraz reprezentacji przed Trybunałem Konstytucyjnym, którego wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w W
- 17) kopia pisma Sądu Rejonowego w W Wydział Cywilny z dnia .01.2018r. do Okręgowej Rady Adwokackiej w W o wyznaczenie dla skarżącego adwokata,
- 18) odpis **zawiadomienia Okręgowej Rady Adwokackiej** z dnia .01.2018r., sygn. ; **o wyznaczeniu adwokata Tomasza Pietruszkiewicza** pełnomocnikiem z urzędu dla skarżącego, które zostało **doręczone w dniu 29.01.2018r.**
- 19) odpis substytucji udzielonej adwokat Annie Marii Kolasa przez pełnomocnika z urzędu adwokata Tomasza Pietruszkiewicza,
- 20) kopie skargi konstytucyjnej z kopiami wszystkich załączników (5x).

Anna Maria Kolasa

adwokat

ANNA KOLASA
ADWOKAT